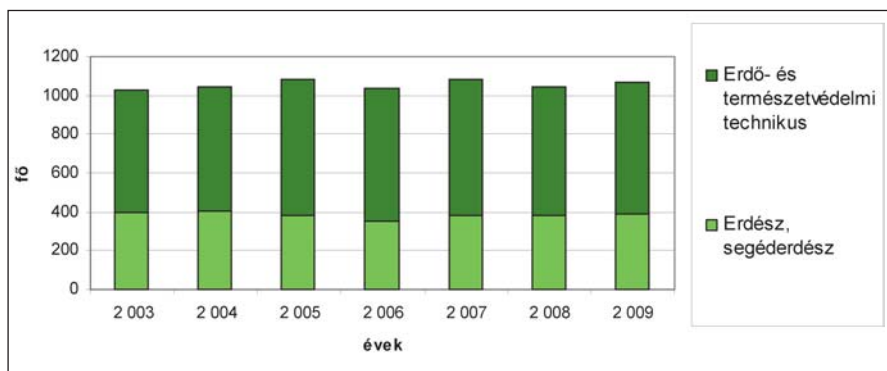

Az erdősztechnikusok foglalkoztatási helyzete és karrierlehetőségei

A Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kar Erdővagyon-gazdálkodási és Vidékfejlesztési Intézet (EVGI) munkatársai által az Erdészeti Lapokban indított foglalkoztatási cikksorozat második megjelenésében az erdősztechnikusok helyzetével és karrierlehetőségeivel foglalkozunk.

Az erdősztechnikus- (erdősztechnikus-)képzés Sopronban 1950-ben, Szegeden 1955-ben (Debrecen-Pallagról átköltözve) indult meg, és működik kisebb-nagyobb változásokkal napjainkig. Piliscsában 1950-től fogva, változó körülmények között képeztek mező- és erdőgazdasági gépésztechnikusokat. A három iskola, gyakorlatilag az '50-es években létrejött állami erdőgazdaságok számára kerületvezető erdősztechnikusokat volt hivatott biztosítani, ami mellett – a technikusképzés szerzője, de alapvetően műszaki jellege miatt – az erdősztechnikusok az élet számos területén megállják a helyüket (mezőgazdaság, földmérés, természetvédelem, faipar stb.). Az állami erdőgazdálkodásban a '70-es évekig a műszaki vezetők jelentős része is erdősztechnikus volt. A termelőszövetkezeti erdősztechnikusok a '90-es évek elején a magán-erdőgazdálkodás kialakulásában vállaltak fontos szerepet.

Rumpf János közlése szerint az erdőgazdálkodásban, a kívánatos foglalkoztatási piramis eloszlása a 12:3:1 arányt jelenti, a szakmunkás-technikus-mérnök viszonylatában. Előző cikkünkben ezt részletesen elemeztük. A 22 állami erdőgazdaság erdősztechnikusainak száma 2010-ben 1065 volt. Ez azt jelenti, hogy 1065 kerületvezető erdősztechnikus (egy esetben segéderdősztechnikus) számára teremt az állami erdő munkahelyet. Az 1. diagram az ONYF (Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság) adatai alapján, az erdősztechnikusok nyilvántartottokról számol be. Az erdő- és természetvédelmi technikus (FEOR 3125) alapvetően középfokú végzettséghez kötött munkakör, azonban számos esetben az egyébként alacsony végzettséghez kötött erdősztechnikus, segéderdősztechnikus (FEOR 6211) munkakörbe vannak besorolva a kerületvezető erdősztechnikusok. A két csoport össze-

1. diagram. Erdősztechnikusokként bejelentettek létszáma 2003-2009 között. Forrás: ONYF, EVGI szerkesztés

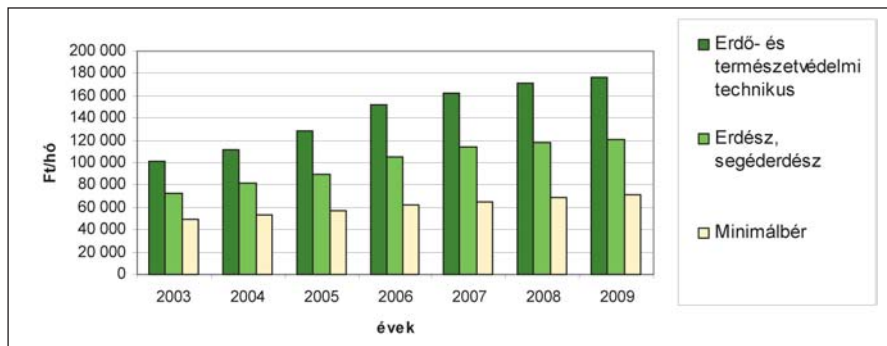
ge gyakorlatilag megegyezik az állami erdőgazdálkodásban alkalmazott kerületvezető erdősztechnikusok számával (1064 fő volt 2009-ben ezeken a FEOR-számokon alkalmazásban bejelentve). Az állami erdőgazdálkodásban alkalmazott erdősztechnikusok száma függ az erdőkerületek számától, ami 1965-ben 2293 volt (átlagosan 474 ha területtel), míg 2010-ben már csak 1064 (átlagosan 1001 ha területtel).

A 2. diagram az erdősztechnikusok keresetviszonyairól tájékoztat. Látható, hogy az erdő- és természetvédelmi technikusok átlagkeresete egyharmaddal nagyobb, mint az erdősztechnikusok FEOR-számra besorolt kollégáiké. Ennek az lehet az oka, hogy az erdőgazdaságok különböző foglalkoztatási stratégiát alkalmaznak a kerületvezető erdősztechnikusokkal kapcsolatban (van, ahol az előző, és van olyan, ahol az utóbbi kategóriába sorolják őket, ami aztán a keresetviszonyokban éles különbségeket jelent).

A 2. diagram mutatja, hogy bár a minimálbérhez viszonyítva nyílik az olló, és minden évben emelkedik az átlagkereset, de még így is a legrosszabbul fizetett technikusok között vannak a nem-

zetgazdaságban az erdősztechnikusok. Az átlagkereset adatait az ONYF külön kérésre adja ki, a KSH rendszeres időközönként a honlapján teszi közzé (előbbi napi bontású adatokat, utóbbi mintavételes eljárás alapján gyűjtött információkat jelent).

Az állami erdőgazdálkodás tehát az erdősztechnikus kollégák foglalkoztatásának egyik legnagyobb szereplője. A másik, hasonló jelentőségű foglalkoztatási réteg az erdősztechnikus kivitelező vállalkozások. Az EVGI 2010. évi felmérése alapján 600 erdősztechnikus irányít saját erdősztechnikus kivitelező vállalkozást, mely vállalkozások további kb. 1000-1200 fő erdősztechnikusot foglalkoztatnak műszaki vezetőként, kerületvezetőként, brigádvezetőként. Közülük számos technikus kolléga erdősztechnikus szakszemélyzetként is regisztráltatta magát, mely tevékenységet azonban az esetek döntő többségében melléállásban, másodtevékenységként végeznek. Az erdősztechnikusok az erdősztechnikus integrációs hálózatban, az erdőmérnökknél nagyobb számban vannak jelen. Ennek a hálózatnak a fejlődése/fejlesztése az erdősztechnikusok számára is stabilabb minőségű munkahelyeket, kiszámíthatóbb jövőt jelentene.

2. diagram. Keresetviszonyok az erdősztechnikusoknál. Forrás: ONYF, EVGI szerkesztés

* NYME Erdővagyon-gazdálkodási és Vidékfejlesztési Intézet